

دسامبر ۲۰۲۴

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

قیمت جهانی گندم به دلیل افزایش عرضه ناشی از تداوم برداشت محصول در مناطق نیم‌کره جنوبی و بهبود چشم‌انداز تولید در نیم‌کره شمالی در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴ کاهش یافته است. در مقابل قیمت صادراتی ذرت به دلیل اثرگذاری نیروهای متضاد در بازار روندی غیر یکنواخت را به ثبت رسانده است. کاهش قیمت جهانی برنج به دلیل افزایش رقابت، فشار تقاضا و کاهش ارزش پول ملی در مقابل دلار آمریکا کاهش یافته است. علاوه بر محصولات فوق در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴ شاخص قیمت دانه‌های روغنی و روغن نباتی افزایش یافته و در مقابل شاخص قیمت کنجاله روندی کاهشی را به ثبت رسانده است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

● بالا
● متوسط
● سطح هشدار قیمت:

تحلیل آخرین داده‌های در دسترس قیمت مواد غذایی در ماه‌های اکتبر و نوامبر سال ۲۰۲۴ در مقیاس سالیانه با وجود کاهش قیمت برخی از محصولات در مناطقی که برداشت محصول در آن ادامه دارد یا اخیراً به پایان رسیده شاهد تداوم روند کاهشی بوده اما پیش‌ران‌های اصلی افزایش قیمت مانند شرایط نامناسب آب و هوایی، تعارضات، ناامنی و چالش‌های اقتصاد کلان شامل کاهش ارزش پول ملی همچنان موجب تداوم افزایش قیمت می‌شوند.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

کاهش قیمت گندم و برنج در کنار روند غیریکنواخت قیمت صادراتی ذرت (۱۰ آبان تا ۹ آذر)

خود ۴ درصد کاهش یافته است. قیمت برنج واریته ایندیکا در کشورهای آسیایی در طول ماه نوامبر، به واسطه پیش‌بینی تشدید رقابت میان کشورهای صادرکننده به دلیل لغو محدودیت صادرات برنج بدون دانه شکسته توسط کشور هندوستان، شاهد تداوم روند کاهشی بوده است. عرضه محصول جدید حاصل از برداشت باعث ایجاد فشار فزاینده و کاهش قیمت برنج در کشورهای تایلند، پاکستان و هندوستان شده است. همچنین بخشی از کاهش قیمت محصول برنج در کشورهای هندوستان و ویتنام ناشی از کاهش ارزش پول ملی این کشورها در مقابل دلار آمریکا بوده است. قیمت برنج ایالات متحده آمریکا نیز به واسطه اثر کاهش قیمت در سایر کشورهای صادرکننده و همچنین توسعه سطح زیرکشت محصول در کشورهای صادرکننده منطقه آمریکای جنوبی کاهش یافته است.

در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴، شاخص قیمت دانه‌های روغنی برای سومین ماه متوالی افزایش یافته و نسبت به ماه اکتبر ۰٫۷ واحد افزایش یافته اما نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳٫۲ درصد کمتر است. شاخص قیمت روغن نباتی نیز در مقیاس ماهیانه ۱۱٫۴ واحد افزایش یافته و به بیشترین مقدار خود از ماه جولای سال ۲۰۲۲ رسیده است. در مقابل قیمت کنجاله دانه‌های روغنی به طور قابل توجهی کاهش یافته و نسبت به ماه گذشته ۱۰٫۲ درصد و نسبت به نوامبر سال ۲۰۲۳، ۳۷٫۶ درصد کمتر است.

افزایش اندک شاخص قیمت دانه‌های روغنی به طور عمده ناشی از افزایش قیمت دانه کلزا و

قیمت جهانی گندم صادراتی در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴ کاهش یافته است. افزایش عرضه ناشی از برداشت محصول در کشور آرژانتین، که پیش‌بینی تولید نشان از مازاد ۱۰ درصدی تولید نسبت به سال گذشته و رسیدن به بالاترین میزان تولید در سه سال گذشته را دارد، منجر به کاهش ۳ درصدی قیمت این محصول شده است. قیمت پایه گندم ایالات متحده آمریکا نیز در ماه نوامبر به دلیل بهبود شرایط کشت زمستانه چهار درصد کاهش یافته است. قیمت گندم صادراتی اتحادیه اروپا نیز به دلیل تداوم رقابت در منطقه دریایی سیاه و فشار آن بر قیمت در حدود ۵ درصد کاهش یافته است.

قیمت صادراتی محصول ذرت در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴ روندی غیریکنواخت را ثبت نموده است. قیمت پایه ذرت ایالات متحده آمریکا به دلیل تقاضای قابل توجه برای محصول این کشور به ویژه توسط مکزیک و بازنگری نزولی پیش‌بینی تولید، ۵ درصد افزایش یافته است. در مقابل، کاهش تقاضا برای محصول عرضه شده توسط کشور اوکراین باعث کاهش یک درصدی قیمت محصول این کشور شده است. قیمت ذرت صادراتی کشور آرژانتین نیز به دلیل تداوم کاشت محصول و شرایط مساعد آب و هوایی در بخش عمده‌ای از این کشور تقریباً ثابت باقی مانده است. قیمت ذرت در کشور برزیل نیز به دلیل وجود تقاضای داخلی قابل توجه ۳ درصد افزایش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو (۲۰۱۴/۱۶=۱۰۰) در ماه نوامبر سال ۲۰۲۴ به ۱۲۰٫۷ واحد رسیده که نسبت به ارزش ماه گذشته

آفتابگردان و همچنین کاهش اندک قیمت سویا بوده است. در ادامه روند ماه گذشته، قیمت جهانی سویا در ماه نوامبر روند کاهشی را به ثبت رسانده است. با توجه به برآورد میزان کمتر تولید نسبت به انتظارات پیش‌بینی شده در ایالات متحده آمریکا، که در گزارش ماهیانه برآورد عرضه و تقاضای جهانی محصولات کشاورزی (WASDE)^۱ نیز به آن اشاره شده، چشم‌انداز جهانی تولید در سال ۲۰۲۴/۲۵ به دلیل وجود چشم‌انداز مناسب برداشت محصول در کشورهای آمریکای جنوبی از شرایط مناسبی برخوردار است. در حالی که بارش باران در زمان مناسب موجب تسریع و اتمام عملیات کشت در کشور برزیل شده، وجود رطوبت مناسب خاک در کشور آرژانتین نیز شرایط مناسبی را برای کشت محصول فراهم آورده و فرایند کشت در بیش از نیمی از مناطق این کشور تا پایان ماه نوامبر تکمیل شده است. هرچند از بعد تقاضا، افزایش میزان واردات چین از محصول تولید شده ایالات متحده آمریکا به دلیل احتمال تغییر سیاست‌های تجاری این کشور، کاهش بیشتر قیمت سویا را محدود نموده است. قیمت جهانی محصول سویا به دلیل وجود محدودیت اساسی در فصل کشت سال ۲۰۲۴/۲۵ برای سومین ماه متوالی افزایش یافته است، این در حالی است که قیمت جهانی آفتابگردان نیز به دلیل بازنگری در چشم‌انداز تولید و در نظر گرفتن کاهش تولید در منطقه دریایی سیاه‌رودی افزایشی را به ثبت رسانده است.

در خصوص کنجاله دانه‌های روغنی، کاهش شاخص قیمت‌ها ناشی از کاهش قیمت کنجاله کلزا،

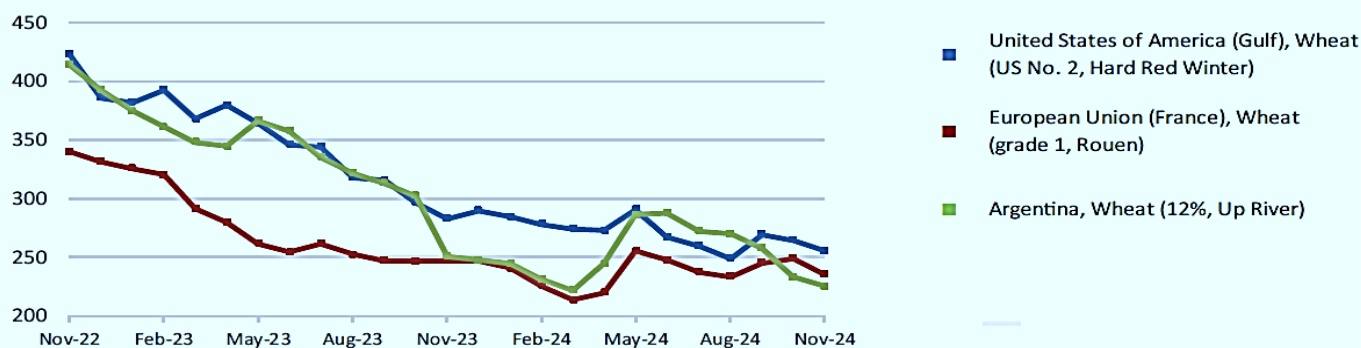
سویا و آفتابگردان بوده است. روند مناسب فرآوری دانه‌های روغنی در کشورهای عمده مصرف‌کننده باعث افزایش میزان فرآوری دانه سویا شده است و در نتیجه تولید جهانی کنجاله سویا افزایش یافته است. در حالی که با وجود عرضه نسبی محدودتر ناشی از چشم‌انداز نزولی تولید دانه‌های روغنی قیمت کنجاله کلزا و سویا نیز روندی نزولی را به ثبت رسانده است.

بر خلاف دانه‌های روغنی و کنجاله آن‌ها، شاخص قیمت روغن نباتی شاهد روند افزایشی بی‌وقفه‌ای از ماه ژوئن سال ۲۰۲۴ بوده که این افزایش قیمت ناشی از قیمت بالاتر روغن پالم، کلزا، سویا و آفتابگردان است. قیمت جهانی روغن پالم برای ششمین ماه متوالی افزایش یافته است. بالاتر بودن نسبی قیمت روغن پالم نسبت به سایر روغن‌های جایگزین ناشی از کاهش میزان تولید نسبت به مقادیر مورد انتظار به دلیل بروز بارش بیش از حد باران در منطقه جنوب شرق آسیا بوده است. در عین حال، قیمت جهانی روغن سویا نیز به دلیل افزایش پایدار تقاضای وادراتی در سطح جهان افزایش یافته است. به طور مشابه، قیمت جهانی روغن کلزا و آفتابگردان افزایش یافته که این مساله منعکس‌کننده احتمال بروز محدودیت در عرضه در بازارهای مرتبط می‌باشد.

^۱World Agricultural Supply and Demand Estimates

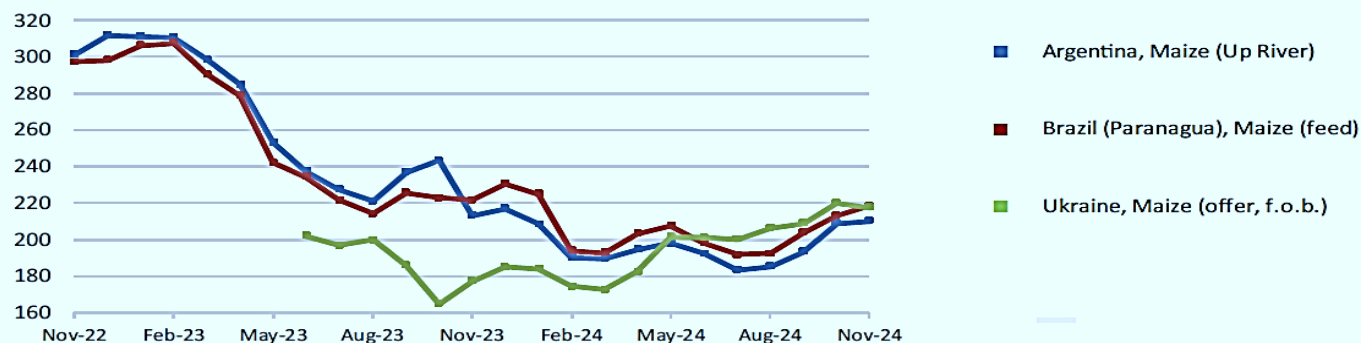

United States dollar per tonne

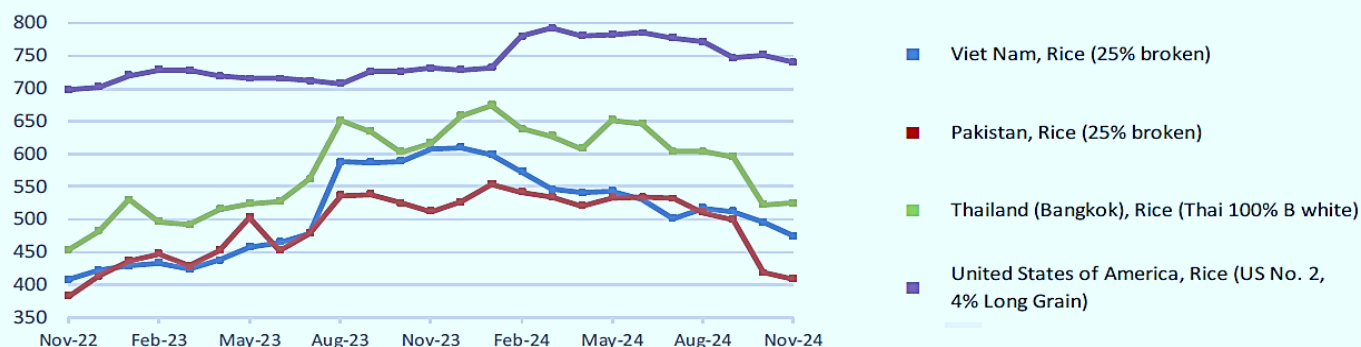
منطقه	آخرین قیمت گندم (نوامبر ۲۰۲۴) دلار/تن	یک ماهه	سه ماهه	سالیانه
ایالات متحده آمریکا	۲۵۵,۲۷	-۳,۵	۲,۴	-۹,۸
اتحادیه اروپا	۲۳۵,۵۷	-۵,۴	۰,۸	-۴,۸
آرژانتین	۲۲۵,۴۰	-۳,۳	-۱۶,۵	-۱۰,۲

United States dollar per tonne

منطقه	آخرین قیمت ذرت (نوامبر ۲۰۲۴) دلار/تن	یک ماهه	سه ماهه	سالیانه
آرژانتین	۲۱۰	۰,۶	۱۳,۵	-۱,۵
برزیل	۲۱۸,۶۲	۲,۵	۱۳,۵	-۱,۴
اوکراین	۲۱۷,۶۷	-۱,۱	۵,۵	۲۲,۸

United States dollar per tonne

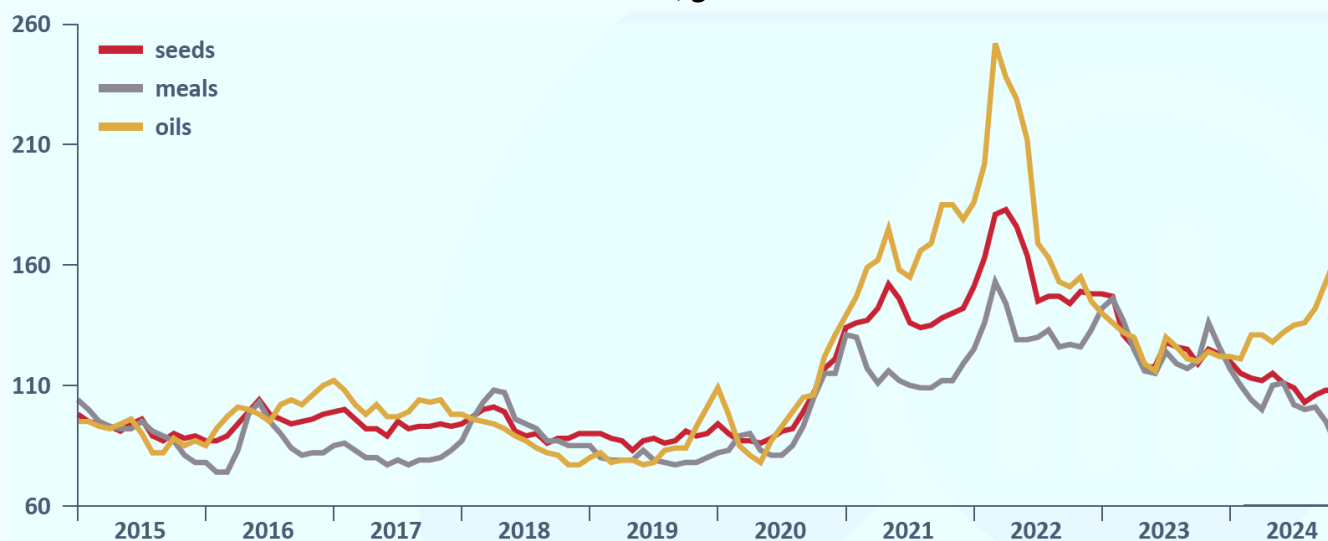

منطقه	آخرین قیمت برنج (نوامبر ۲۰۲۴) دلار/تن	یک ماهه	سه ماهه	سالیانه
ویتنام	۴۷۴	-۴,۲	-۸,۳	-۲۲
پاکستان	۴۰۹	-۲,۳	-۱۹,۸	-۲۰,۱
تایلند	۵۲۵,۳۳	۰,۶	-۱۳	-۱۴,۸
ایالات متحده آمریکا	۷۳۹,۵	-۱,۵	-۴,۱	۱,۱

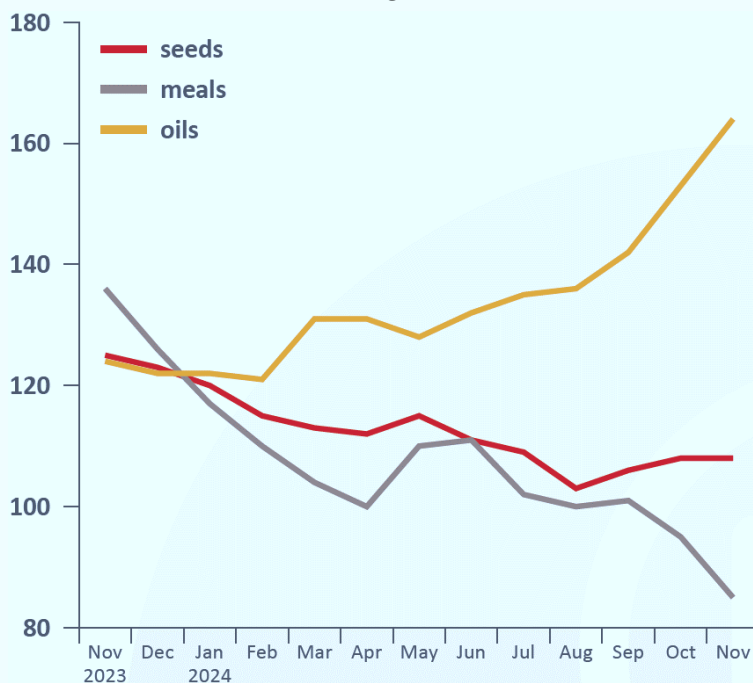

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی

شاخص بلندمدت

شاخص ماهانه

محصول	آخرین شاخص قیمت (نوامبر ۲۰۲۴) درصد			درصد تغییرات	
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	سه ماهه	سالانه
دانه روغنی	۰	۴,۸	-۱۳,۶		
کنجاله	-۱۰,۵۲	-۱۵	-۳۷,۵		
روغن نباتی	۷,۲	۲۰,۶	۳۲,۲		